

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Oslo, 2.10.2018
Deres ref.: 18/2390-7 Vår ref.: 18/1014

Saksbehandler: Knut Håkon Grini
Seksjon for inntekts- og leveårsstatistikk

Høringssvar – Styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet

Statistisk sentralbyrå viser til brev av 3.6.2018 vedrørende ovennevnte.

Høringen gjelder en utvidelse av aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet, som i hovedsak gjelder etablering av krav om statistikk eller redegjørelse omkring lønn og lønnsnivå mellom kjønnene hos arbeidsgivere av en viss størrelse. Statistisk sentralbyrå tar ikke stilling til nytten ved utvidelsen av aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet, men ønsker å presentere noen ankepunkter vedrørende manglende utredninger omkring muligheter i eksisterende kilder, manglende definisjoner og uklare krav til statistikkproduktet som det kreves at arbeidsgivere skal levere. I forbindelse med høringen i 2012 om åpenhet om lønn – lønnsstatistikker og opplysningsplikt leverte Statistisk sentralbyrå en høringsuttalelse, vår referanse 12/1302, 13. desember 2012, med mange anførsler som ikke synes ivaretatt i denne høringen og som derfor er gyldige som kommentarer til denne høringen.

I Barne- og likestillingsdepartementets (BLD) sitt forslag går det ikke klart frem hvem eller hva det skal lages statistikk for eller hvilke enheter kravene gjelder. Skillet mellom begrepene virksomhet, bedrift og arbeidsgiver er uklare og det synes som om begrepene benyttes tilfeldig eller synonymt. Nevnte uklare begrepsbruk påvirker både hva det skal lages statistikk/redegjørelse av. Juridisk enhet som har ansvar som arbeidsgiver bør ikke blandes med begrepene bedrift eller virksomhet som er betegnelsen på arbeidsstedene/enhetene eller avdelingen som er en del av en juridisk enhet. Nevnte uklarhet gjør det vanskelig å forstå størrelsesbegrensningen (50 eller 20 ansatte) og ikke minst hvilken del av en organisasjon som skal være enheten som statistikken skal stilles opp for.

A-ordningen, som kun nevnes en gang i høringsnotatet, kan være et mulig utgangspunkt for å finne felles forståelige kjennemerker om arbeidsforhold og definisjoner av lønn. Nevnte kjennemerker omkring arbeidsforhold, som eksempelvis kan være yrke, stillingsprosent og avlønningsform, er helt sentrale for å kunne tolke og beskrive fordelingen av lønn. En samordnet bruk av en eksisterende kilde, som a-ordningen, burde vært drøftet mer inngående for å peke ut muligheten for å redusere oppgavebyrden på den enkelte arbeidsgiver. Uten en slik samordning vil arbeidsgiverne pålegges en betydelig ekstra belastning.

Statistisk sentralbyrå ønsker også å legge til at det burde vært en drøfting av gevinstene som kan følge av ensartet og effektiv utnyttelse av en datakilde som a-ordningen. Effektiv utnyttelse av en datakilde innebærer blant annet gjenbruk til flere formål og i denne sammenheng også muligheten for å synliggjøre for opplysningspliktige, arbeidsgivere, beskaffenheten til data de har rapportert. En slik potensiell gevinst ved gjenbruk av data burde vært nærmere undersøkt.

På side 55 i høringsnotatet skrives det at «*Formålet med forslaget er å beregne gjennomsnittslønn av likt arbeid eller arbeid av lik verdi fordelt etter kjønn. Dette kan gjøres uten at det er behov for kompliserte sannsynlighetsteoretiske regnestykker.*» Statistisk sentralbyrå stiller spørsmål ved både hva man mener med arbeid av lik verdi (når det ikke betyr lik lønn) og til hvorfor sannsynlighetsteori trekkes frem i denne sammenheng.

Mest alvorlig er likevel at det i høringsnotatet ikke blir klargjort hvordan en redegjørelse eller statistikk skal presenteres for å synliggjøre likt arbeid eller arbeid av lik verdi. Definisjoner og klassifiseringer er helt sentrale ved bygging og formidling av statistikk. Det er ikke enkelt å finne av høringsnotatet hvilke krav som skal stilles til hvordan lønnsstatistikk skal presenteres og hvilke krav det må stilles til definisjon av lønnsbegrep og hva statistikken skal bidra til å forklare.

Vi vil også påpeke at det heller ikke fremstår som klart hva som er forskjellen på en statistikk og en redegjørelse som presenteres som et enklere alternativ til en statistikk.

Med vennlig hilsen

Torstein Bye
fagdirektør

Kopi: Finansdepartementet